ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ސަމަރީ ޖަޖްމަންޓް

- ޝަރީޢަތުގެ ނަންބަރު: 2020/HC-A/258
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދޭ ފަރާތް: މުޙައްމަދު [illegible] / ގ. [illegible] މާލެ
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: [illegible]

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީސް:

ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދު

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް

ފަނޑިޔާރު އަބްދުލްޤާނިޢު ހުސައިން

ނިންމި ތާރީޚު: 10 ޖުމާދަލްއާޚިރާ 1446 / 13 ޑިސެމްބަރު 2024

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް:
08 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1442
23 ނޮވެންބަރު 2020

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- ނަންބަރު: 531/Cr-C/2016
- ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- ޤާޟީ: [illegible]
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 16 މޭ 2016
- ނިމުނު ތާރީޚް: 21 ސެޕްޓެންބަރު 2020

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް
މުޙައްމަދު [illegible] / ވ. [illegible]، މާލެ

އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދޭ ފަރާތް
ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
ވަކީލުން:
ސީނިއަރ ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ [illegible] އިބްރާހީމް
ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ އަޙްމަދު [illegible]
ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޢަލީ އަޙްމަދު
ޕަބްލިކް ޕްރޮސިކިއުޓަރ އާމިނަތު [illegible]

ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދުގެ ރައުޔު

މައްސަލައިގެ ފަރާތްތައް

1. މިއީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 531/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާއަށް އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން (މީގެ ފަހުން "ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް" ނުވަތަ "އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް" ނުވަތަ "ދައުލަތް") ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްތިއުނާފެކެވެ.

2. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވަނީ މާލެ ވ. ނަޖަރު، މުޙައްމަދު ވަޙީދު (ދިވެހި ރައްޔިތެއްގެ އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A300193) (މީގެ ފަހުން "މުޙައްމަދު ވަޙީދު" ނުވަތަ "އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތް") ގެ މައްޗަށެވެ.

މައްސަލައިގައި ކަންހިނގާފައިވާގޮތް

3. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 531/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާއިން މުޙައްމަދު ވަޙީދުގެ މައްޗަށް ޓްރެފިކިން ކުރުމުގެ ކުށުގެ ދައުވާ ކުރެވުނެވެ.[1] ދައުލަތުން މި ދައުވާ ކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު) (މީގެ ފަހުން "މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު") ގެ 105 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ގުޅުވައިގެން، އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުންނެވެ.[2]

4. މި ދައުވާ މުޙައްމަދު ވަޙީދުގެ މައްޗަށް އުފުލާފައިވަނީ 04 ޖަނަވަރީ 2016 ގެ 14:30 ހާއިރުކަންހައިރުން، ހ. ފްރެޝް ގެސްޓްހައުސްގެ 2 ނަންބަރު ކޮޓަރިގައި މަސްތުވާތަކެތި ގެންގުޅެ އެތަކެތީގެ ވިޔަފާރިކުރާކަމުގެ މަޢުލޫމާތު ފުލުހުންނަށް ލިބުމާ ގުޅިގެން، މަޢުލޫމާތު ލިބުނު ތަނަށް ފުލުހުން

---

[1] މި ދައުވާ ހުށަހަޅާފައިވަނީ 16 މެއި 2016 ގައި ކަމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 531/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ "ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓް" ގައި ބަޔާންވެއެވެ.

[2] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 531/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ "ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓް"ގެ "ދައުވާގެ ޚުލާޞާ"

ޓެސް މަސްތުވާތަކެތި ދިޔަން ކޮޓަރިއަށް ވަދެއިރު، އެ ކޮޓަރީގެ ފާހާނާގެ ބޮޑުގަނޑު މަތީގައި ހުއްޓި ފެނުނު ޗޫޒް ޕްލާސްޓިކް ދަޅުގައި ބޭނުންކުރާ މަސްތުވާތަކެތި ހިމެނޭކަމަށް ބެލެވޭ ދަޅެއް ހޯދުނު، ޑައިމޯފިން ހުރިކަމަށް ބެލެވޭ އެ ކޮޓަރި ތެރެ ބަލާ ފާސްކުރިއިރު، އެ ކޮޓަރީގައި ހުރި އެނދުގައި އޮތް ގޮދަޑިމަތިން ފުރުޅުން ފޮށްޓެއްގެ ޗޫޒް ޕްލާސްޓިކް ދަޅުތަކުގެ ތެރޭގައި އޮތް 20 (ވިހި) ނަންބަރު ޕެކެޓު (ޕޮލިތީން ޕެކެޓުތަކުގައި 10 (ދިހައެއް) ނަންބަރު ޕެކެޓު) ގައި 9.8587 ގްރާމް ޑައިމޯފިން ހުރި ކަމަށާއި، އެ ކޮޓަރިގައި ހުރި ކަބަޑުގެ ތެރެއިން ފެނުނު ޕްލާސްޓިކް ޗޫޒް ދަޅުގައިވާ 04 (ހަތަރެއް) ޕެކެޓުގެ ތެރެއިން ފެނުނު 05 (ފަހެއް) ނަންބަރު ޕެކެޓު (އެކިއަކުރުތަކުގައި ދުރަހަކަ ޕެކެޓު އަށެއް ވެސް އިދިކޮޅަށް ކުރުމަށް ގްރޭޑުގައި ނަންބަރު ޕެކެޓުއް) ގައި 2.5292 ގްރާމް ޑައިމޯފިން ހުރިކަމަށާއި، އެ ކޮޓަރީގެ ފާހާނާ ބޮޑުފާސްކުރިއިރު، ފާހާނާ ތެރޭގެ ފްލަޝް ޓޭންކު ތެރެއިން ފެނުނު ޕްލާސްޓިކް ޗޫޒް ދަޅުގައި 07 (ހަތެއް) ޕެކެޓުގެ ތެރޭގައި އޮތް 70 (ހަތްދިހަ) ނަންބަރު ޕެކެޓު (ޕޮލިތީން ޕެކެޓުތަކުގައި 10 ޕެކެޓު) ގައި 35.144 ގްރާމް ޑައިމޯފިން ހުރިކަމަށް އޮފިސަރުގެ ބަޔާނާއި ރިޕޯޓުން ދެއްކޭކަމަށް ދަށުކޯޓުން ބަލާފައިވާތީއެވެ.[3]

5. ދަށުކޯޓުގެ ޙުކުމުގައި ދަޢުވާކުރެވުނު ކުޑަ ޑައިމޯފިން ޙިޔާޒަތްކުރުމުގެ ދަޢުވާއަށް މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ އިންސާފުކުރުމަށްޓަކައި، ބޭނުމުގައި މަސްތުވާތަކެތި މަސްތުވާ ކުރުވާ އެއްޗެއްގައި ސާބިތުކުރެވިއްޖެނަމަ، ނުވަތަ ބަޔާންކުރެވިފައިވާ އެއްޗެއް ދަށުކޯޓުން އެއްބަސްވެ ބެލުމަށް އެއްވެސް ސާބިތުކުރުވާ ކަމެއް، އިސްތިސްނާ ހިނގި ގޮސްޖެ ހައްސަރުކަމުން ބާރު ވަރަށް ފުރިހަމަ ވަޒަނުވާފަ އެއްވެސް ކަހަލަ ކޮށްއެވެ ހައްދުއެއް ނިޑިކަމާއި، އެވަނީން ފުރިހަމަ މަސްތުވާތަކަކާއި މަސްތުވާތަކެތި މަސްތުވާތަކުގެ ސާބިތު ގަދަވަން ވާނީ ގަނޑުތަކެއް ހަރަކާތްތެރިވާކަމާއި، އަދި ވިޔަފާރިކުރުމުގެ ގޮތުން ފިޔަވައިލާ ފިހިލާ ވިޔަފާރިވާކަމާއި، މި ވަގުތު ވަގުތުކުރުމުގެ ގޮތުން ކަމަށްވާތީއެވެ، އަދި ވަގުތުކުރުމުގެ

---

[3] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 531/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ "ޤަޟިއްޔާ ހިމެނޭ ރިޕޯޓު"ގެ ޒިކުރުކުރެވިފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ 2 ވަނަ ނުކުތާ

މިންގަނޑުތަކާއި ޚިލާފުން އަދި ޤާނޫނުގެ ރޫޙާއި ޚިލާފުން ނިންމާފައިވާ ނަތީޖާއެއްކަމުގައި މުޙައްމަދު މަޙްމޫދުގެ ޙައްޤުން ބާޠިލުވާނެއެވެ.[4]

ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ކުރެއްވި ނިންމެވުން

6. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 531/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ ދައުލަތުން މުޙައްމަދު މަޙްމޫދުގެ މައްޗަށް ކުރަ ދައުވާގައި، ފެނުނު މަސްތުވާތަކެއްޗާއި މުޙައްމަދު މަޙްމޫދާއި ހުރި ގުޅުން ސާބިތުކޮށްދޭނެ މިންވަރަށް ދައުލަތުން ހެކި ދަލީލު ހުށަހަޅައިފައިނުވާތީ، ދައުލަތުން މުޙައްމަދު މަޙްމޫދުގެ މައްޗަށް ކުރަ ދައުވާ ޖިނާއީ ގޮތުން ސާބިތުކުރުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝައްކެއްނެތް މިންވަރަށް ސާބިތުކޮށް ސާބިތުނުވާކަމުގައެވެ. މި ނިންމުމަށް ވާސިލުވުމުގައި އަސާސަކަށް ހަދާފައިވާ ކަންކަން ތިރީގައިވާ ކަންކަމެވެ.

6.1 ދައުލަތުން ކުރަ ދައުވާއަށް މުޙައްމަދު މަޙްމޫދު އިންކާރުކޮށްފައިވާކަން.

6.2 ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ހެކިންގެ ހެކިބަސް ސާބިތުކަން ބެލުމުގައި ސ.ފޭދޫ ގެ ނަންބަރު 2 އަށް ފޮނުވުން ވަގުތުގައިވަނީ އެކަން ހިފާފައިވާ ޤަޟިއްޔާގައިވާ މަދަދު ނަސީރުގެ ހެދުމާއި އޮތްކަން އެކިގޮތް އުޅުނުން، ސ.ފޭދޫ ގެ ނަންބަރު 2 ފޮނުވުން ބޭލި ފާސްކޮށްފައިވާ ޤާނޫނާއި އެއްގޮތަށްކަން އެކިގޮތް އުޅުނުކަން.

6.3 މުޙައްމަދު މަޙްމޫދުގެ އަތުން ފެނުނުކަމަށް ދައުލަތުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަސްތުވާތަކެތީގައި ހިމެނޭ ޖަދުވަލު 1 ގައި ހިމެނޭ ޑައިމޯފިންއާއި ޖަދުވަލު 2 ގައި ހިމެނޭ ކެނަބިނޯލްއާއި، މި ދެ ބާވަތުގެ ތަކެތިން ޓެސްޓުކުރިއިރު ހިމެނޭ ޑައިމޯފިންކަން މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގައިވާ މަސްތުވާތަކެތީގެ ތަފާތު ދެނެގަތުން އެކަށީގެން، މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 141 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާލުމުން، މިކަމުގެ

---

[4] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 531/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގެ "ޤަޟިއްޔާ ނިންމިގޮތުގެ ޚުލާޞާ"ގެ ދަށުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ 3 ވަނަ ނުކުތާ
ވަނަ ނުކުތާ

ދަށުގައި [illegible] [illegible] ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ މަސްތުވާތަކެތި[illegible]، އޭނާގެ ދަށުގައި ހުރި ޖަދުވަލު 1 ގައިވާ މަސްތުވާތަކެތި ކަމުގައި [illegible] ކަމަށާއި، އަދި އެތަކެތި [illegible] [illegible] ބައްލަވާފައިވާކަން އެނގެން [illegible] [illegible].

6.4. [illegible] [illegible] 2 ވަނަ ނަންބަރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

6.5. މަސްތުވާތަކެތާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ [illegible] [illegible]، މިކުށުގެ ތަޢްރީފުގެ ދަށުގައި ހުންނަ [illegible] މަސްތުވާތަކެތީގެ [illegible] [illegible]، އެ މިކުށުގެ [illegible] މަސްތުވާތަކެތި [illegible] [illegible] [illegible].

6.6. މިކުށުގެ [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/23 ޤަޟިއްޔާގައި[5] ކަނޑައަޅާފައިވާގޮތުން، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިކުށުގެ [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] އެ މިކުށުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2 ގައި [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

6.7. މިކުށުގެ [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސުޕްރީމް [illegible] [illegible]

---

[5] [illegible]

2012/SC-A/23 ޤަޟިއްޔާއިން[6] ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ފަދައިން، ޤާނޫނުގައި މަނާކޮށްފައިވާ އެއްޗެއް އިތުރު އެއްވެސް ގަވާއިދެއް ނެތި، ހަމައެކަނި ޖިނާއީ ހިޔާލުން ފުރުޞަތު ފުރުޞަތުގެ މައްޗަށް ކަން ސާބިތުކުރެވޭނެކަމާއި، މި މައްސަލައިގައި ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ހެކިތަކަށް ބަލާއިރު ޝައްކު ދިފާޢުގައި[7] އަދަދުން ފުރުން މަސްއޫލިއްޔަތުން މުބައްޔަނު މަޖުބޫރުގެ ބަލާއިރު ޝައްކު ފުރިހަމަވާކަން އަނގައިން ކިޔާދެވޭކަމާއި، އަދި އެއަދަދު މުބައްޔަނު މަޖުބޫރުގެ ނުވާގައި ކުއްލި ހިފެހެއްޓުން ބެލެހެއްޓުނުވާކަމާއި، އަދަދު ކުއްލި ހިފެހެއްޓުން މަދުވެ ނަޞީބު އަދަދުގައި ހުރިކަން ހުރިތޯގެ ހުރިބަޔާންކުރި އާ ފާހަގެ ހުރިބަޔާންކުރުމަށް އެކަމާ އިޢުތިރާފް، މުބައްޔަނު މަޖުބޫރު ހިފެހެއް އެހެން މިހާރު އަދަދަށް ވަނީ ނިކަމެ ހުރިހާ ބިމެއްގެ އިޖުރާއަތު، ފުރުން މަސްއޫލިއްޔަތުއްޖެހިދާ އަދަދުކުރެވޭ ފާހަގަ އެއްޗެއްކަން ބެލުން ފާހަގަ ކުރަމެވެ.[8]

6.8 ތުހުމަތުކުރާ ކަން ގެނުގުޅުމާ އިތުރު ގަވާއިދެއް އެއްވެސް ނުލިބޭ ކަން ސާބިތުކުރެވޭނެކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/23 ޤަޟިއްޔާއަށް[9] ބަލާއިރުން އެއްވެސް ބާރުގަދަވި، އަދި މަސްއޫލިއްޔަތު ދިނުމުގެ ހިޔާލުގެ ދަށުގައި ހުށަހެޅުނަކަ، އެކަމަކު މުބައްޔަ މަސްއޫލިއްޔަތު އެކަނިކޮށްގެން ކުރެވޭ ކަމަށްކަމުގެ މަސައްކަތުގެ ގޮތުން ފާހަގަކުރާ ސާބިތު ބާރުގަދަވި ނަގާނަމަ، ކަން ސާބިތުކުރުމުގެ ހައިކޯޓު އިތުރުކޮށް ބުރަވާތަކެއްގެ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބާރުގަދަވި މިންގަނޑުތަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ

---

[6] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އިބްރާހީމް ނާޒިމް

[7] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު K(d)/FCR/2016/0010 (07 ފެބްރުއަރީ 2016) "[illegible]"

[8] މި ނުކުތާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/HC-A/57 ޤަޟިއްޔާއާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/301 ޤަޟިއްޔާއާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[9] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އިބްރާހީމް ނާޒިމް

ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/23 ޤަޟިއްޔާއަށް[10] ބާރުދޭކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/SC-A/21 ޤަޟިއްޔާގައި[11] ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން.

6.9. ބަޔާންކުރަނިވި މި ޤަޟިއްޔާގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުންތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މުޖުތަމަޢު މަތީކޯޓުގެ މައްޗަށް ދައުލަތުން ކުރި ދަޢުވާއަށް ބަލާއިރު މުޤައްރަރު އިންސާނުންނަށްވާ ގެއްލުމެއް، ޢަދާލަތުން ޙުކުމްކުރުމުގެ ކުރިން މުޤައްރަރު މަސްދަރުން ގެންގޮސް ހަދަވާ ގެންގުޅުނު ނުލިބޭ، ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ދަލީލުތަކުގެ މައްސަލަ އަދި ޝަރުޢީ، ޖިނާއީ ޢަދަބުތަކާއިބެހޭ ޤާނޫނުގެ 105 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)އާ ޚިލާފަށް، އެ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ދަށުން ކުށްކޮށްފައިވާ ޢާއިލީ ޖިނާއީ ކުށުގެ ފަދަ އަމަލެއްގެ ސަބަބުން ދިނުމަށް ސާބިތުވާކަން.

އިސްތިއުނާފުކުރަމުން ހުށަހެޅި ނުކުތާތައް

7. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 531/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާ އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ގޮތް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތް ނުވާކަމަށް ބުނެ އެ ނިންމުން އިސްތިއުނާފުކުރަމުން އެދި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވަނީ 01 (އެކެއް) ނުކުތާއެވެ. އެއީ، މި މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/23 ޤަޟިއްޔާ[12] ތަތްބީޤުކޮށްފައިވާތީ، އެ ޤަޟިއްޔާ މި މައްސަލައަށް ތަތްބީޤުކޮށްފައިވަނީ ޣަލަތުގައި ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ. މިކަން ތަޙްޤީޤުކުރުމަށް ދައުލަތުގެ ފަރާތުން އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރަމެވެ.

7.1. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/23 ޤަޟިއްޔާގައި[13] ކަން ހިނގާފައިވާ ގޮތާއި މި މައްސަލައިގައި ކަން ހިނގާފައިވާ ގޮތާއި ތަފާތުކަމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ

---

[10] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އިބްރާހީމް ނާޝިދު

[11] އަހުމަދު ޝަރީފް ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

[12] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އިބްރާހީމް ނާޝިދު

[13] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އިބްރާހީމް ނާޝިދު

ނަންބަރު 2012/SC-A/23 ޤަޟިއްޔާގައި[14] ތުހުމަތުކުރެވުނު މީހާ ދިރިއުޅޭ ތަނުން ފެނުނު މަސްތުވާތަކެތި ހުރި ބަންދުކޮށްފައިވާ ސިޓީ އުރައެއްގެ ތެރޭގައިކަމަށާއި، އެ ސިޓީ އުރައާއި ގުޅުވާލެވޭ ފިންގަރޕްރިންޓްސް [illegible] [illegible]، އެ ތަކެއްޗާއި ތުހުމަތުކުރެވުނު ފަރާތާއި ގުޅުވާލެވޭނެ ހެއްކެއް ނެތުމުން، އެ ތަކެއްޗާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހިންގާފައިވާއިރު، މި މައްސަލައިގައި ފެނުނު މަސްތުވާތަކެއްޗާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އޮތްކަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެނގޭކަމުގައެވެ.

7.2. މި މައްސަލައިގައި ފެނުނު މަސްތުވާތަކެތި ހުރި [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި މައްސަލައިގައި ފެނުނު މަސްތުވާތަކެތި ހުރި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

7.3. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible]. މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]، މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 2012/SC-A/23 ޤަޟިއްޔާ[15] މި މައްސަލައަށް [illegible] [illegible] [illegible].

---

[14] [illegible]

[15] [illegible]

7.4. މުޙައްމަދު ހަމްދޫން ހުރި ތަނުން ފެނުނު މަސްތުވާތަކެތި އެތަނުގައި ހުރިކަން (ނޯޓެޑް) މުޙައްމަދު ހަމްދޫނަށް އެނގޭކަމަށާއި، އެތަކެތި އެތަނުގައި ހުރީ މުޙައްމަދު ހަމްދޫންގެ ހެދުމުގެ ދަށުގައިކަން އެނގޭކަމަށެވެ.

7.5. މައްސަލައިގައި ފެނިފައިވާ މަސްތުވާތަކެތި އެތަނަށް އައި ގޮތް މުޙައްމަދު ހަމްދޫންގެ ފަރާތުން ސާބިތުކޮށްދެވިފައިނުވާކަމަށާއި، އަދި ދަށު ކޯޓުގައި މުޙައްމަދު ހަމްދޫން ނަގާފައިވާ ދިފާޢަކީ އެތަނަކީ މުޙައްމަދު ހަމްދޫން ކުއްޔަށް ހިފައިގެން އުޅޭ ތަނެއް ނޫންކަމަށާއި، މި މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅުން ދިފާޢުގެ ހެކިން [illegible] މަސްތުވާތަކެތި ފެނުނު ތަނަކީ މުޙައްމަދު ހަމްދޫން އުޅުން ތަނެއްކަމަށާއި، އެތަނުން ފެނުނު މަސްތުވާތަކެތި އެތަނަށް ގެނައި ނުވަތަ އެތަނުގައި ބެހެއްޓި މުޙައްމަދު ހަމްދޫނުން [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު ހަމްދޫނަށް [illegible] ސާބިތުކޮށްދެވިފައިނުވާކަމަށެވެ.

7.6. މަސްތުވާތަކެތި ފެނުނު ތަން ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ [illegible] [illegible] ކަމުގައިވިޔަސް، އެތަނުގައި ދިރިއުޅުނީ މުޙައްމަދު ހަމްދޫންކަން [illegible] ހެކިންގެ ހެކިބަހުންނާއި، [illegible] [illegible] އެނގެން އޮތުމުން، އަދި އެތަނުގައި މުޙައްމަދު ހަމްދޫން ނޫން އެހެން މީހަކު އުޅުނުކަން މުޙައްމަދު ހަމްދޫނަށް ދައްކާފައިނުވާތީ، އެތަނަކީ މުޙައްމަދު ހަމްދޫންގެ ފުރިހަމަ ކޮންޓްރޯލްގެ ދަށުގައި ހުރި [illegible]، މި [illegible] [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި [illegible] [illegible] [illegible].

8. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 531/Cr-C/2016 [illegible] މުޙައްމަދު ހަމްދޫންގެ މައްޗަށް ކުރި [illegible] ނިންމާފައިވާތީ، [illegible] އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މުޙައްމަދު ހަމްދޫންގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅައި އަމުރު ކަނޑައަޅައިދިނީމެވެ.

އިސްތިއުނާފު ނުކުތާތަކުގެ ޖަވާބު

.9 އިސްތިއުނާފު ނުކުތާތަކަށް މުޙައްމަދު މަޙްފޫޒް ޖަވާބު ހުށަހަޅާފައިވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި 14 މާރިޗު 2021 އާއި 29 ސެޕްޓެމްބަރު 2021ގައި ބޭއްވުނު އަޑުއެހުންތަކުގައި އަނގަބަހުންނެވެ.

.10 14 މާރިޗު 2021ގެ އަޑުއެހުމުގައި މުޙައްމަދު މަޙްފޫޒްގެ ފަރާތުން ވަކީލަކު އައްޔަންކޮށްފައިނުވާތީ، މި މައްސަލައިގެ ބާވަތުން ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ވަކީލަކު ހަމަޖެއްސުމަށް އެދުނަމަ، އެ ފުރުޞަތު އޭނާއަށް ޝަރީޢަތުން އެންގުމުން، ވަކީލަކު ހަމަޖެއްސަން ބޭނުންވަނީ އަމިއްލައަށް ކަމުގައި މުޙައްމަދު މަޙްފޫޒް ބުނެފައިވެއެވެ. އަދި އެ ދުވަހުގެ އަޑުއެހުމުގައި ވަކީލަކު އައްޔަންކުރުމަށް ފުރުޞަތެއް ދީފައެވެ. 28 ސެޕްޓެމްބަރު 2021ގައި ބޭއްވުނު އަޑުއެހުމުގައި މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދަނީ ވަކީލާ ނުލައި ކަމުގައި ބުނެ، އެ ދުވަހުގެ އަޑުއެހުމުގައި މުޙައްމަދު މަޙްފޫޒް ޖަވާބު އަނގަބަހުން ހުށަހަޅާފައެވެ.

.11 އިސްތިއުނާފު ނުކުތާތަކުގެ ޙައްޤުގައި މުޙައްމަދު މަޙްފޫޒް ބުނެފައިވަނީ މުޙައްމަދު މަޙްފޫޒް ހުރި ކޯޓަރި ތެރެއަށް ފުލުހުން ވަދެފައިވަނީ ސާޗް އަމުރެއް ނެތިކަމުގައި، މިގޮތަށް ސާޗް އަމުރެއް ނެތި ވަނުމަކީ ޤާނޫނާއި ޚިލާފު ކަމަށްވާތީއާއި، މި މައްސަލައިގައި ފުލުހުން މަސްއޫލިއްޔަތުން މުޙައްމަދު މަޙްފޫޒްގެ ވިސްގަރިންޖް ފުނިޔައިވާކަމުގައި، މަސްތުވާތަކެތި ފެނުނު ތަން ކުއްލިއަކަށް ހިފައިގެން އުޅުން މުޙައްމަދު މަޙްފޫޒްގެ ކަމަކަށް ނުވާ، އެ ތަކެތިއަކީ ފުލުހުން ހުރަސް ދެއްކުމަށް ފެއްތާފައިވާ ތަކެތިކަމުގައި ސާބިތުކުރުމަށް ކުރަމުން މުޙައްމަދު މަޙްފޫޒް ބުނެފައިވާ ގޮތުގެ ބޭރުން ނިކުމެ ކަމުގައެވެ.

.12 އެ ތަކެއްޗަކީ މުޙައްމަދު މަޙްފޫޒްގެ ބެޑުގެ ދަށުގައި ހުރި ތަކެތި ނޫނަސް، އެތަކެތި ހުންނަނީ ފެންނަހެން ބަހައްޓާފައިކަމުގައި، އޭނާ ބުނެފައިވެއެވެ. އެ ތަނުން ފެނުނު މަސްތުވާތަކެތި ހުރި ތަނަކީ ކުދިން އުޅޭ ތަނެއް ކަމުގައި، އޭނާ މުޙައްމަދު މަޙްފޫޒް ގެންގުޅުނު ތަކެތި ނޫން ކަމަށާއި، ވިސްގަރިންޖް ފުނަނަކަމުގައި، އެއްވެސް އެއްވެސް ތަކެއްޗެއް މުޙައްމަދު މަޙްފޫޒްގެ ވިސްގަރިންޖް

ފެނިހަމަނުވާކަމަށާއި، ފުރުމުން އެހެނަސް ވަކީލު މުހައްމަދު ހަމްދޫން ހުރި ވާހަކަގެ ދުށް ކުރިމަތީގައިކަމަށާއި، ފުރުމުން ވަދެވުނީ އައިސް މުހައްމަދު ހަމްދޫން ބިޑިއައިގެން ގެންދިޔައިކަމުގައި މުހައްމަދު ހަމްދޫން ބުނެފައިވެއެވެ.

13. ތަޙުޤީޤުގައި މުހައްމަދު ހަމްދޫން ދިން ބަޔާން ބޭނު ބަލާއިރު ކެންޑިވެސް ގޮތަކަށް ދެކޮޅުވެފައި ހުރި ވާހަކަތަކެއް ފެނުމުން ބަލާއިރު އިނގި ބަޔާނުގައިކަމުގައި، ބަޔާނުގައި ސާބިތުކުރުމަށް މުހައްމަދު ހަމްދޫން ހަމަޖެހިގެން ދެވުނު ނަން އަރުވާ ދެވުނުކަމުގައި، އެ ދެވުނީ މުހައްމަދު ހަމްދޫން ފަހުން ބޭނުން ބަލާލި އޮތުން ދެވުނުއެކަމުގައި، އެކަމުގައި ބޭނުންކުރެވުނުކަމުގައި އެގޮ ފިޓުކުރުމަށް ވަރަށްދުވަސް ބަލާ އޮތް ކަމުގައި، އެ ދެވުނު ބޭނުމުގެ އަޑުގެން ފުރާވާ ބިޑިކޮށް ކަމުނުވީ، އަޑުގެން ސާބިތުކުރި ނިޔާއަށް ކަމުގައި މުހައްމަދު ހަމްދޫން ބުނެފައިވެއެވެ.[16]

14. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 531/Cr-C/2016 ގެ ޝަރީޢަތް ބަލާފައިވާ ސަފުހާތައް ނުލިބެވުނަސް ކަނޑައެޅިފައިވަނީ މުހައްމަދު ހަމްދޫން ދީފައިވެއެވެ.

ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް

މުހައްމަދު ހަމްދޫންގެ މައްޗަށް ކުރެވުނު ދައުވާއާއި އެ ދައުވާއާ ގުޅޭ ޤާނޫނުގެ ނައްސުތައް

15. މުހައްމަދު ހަމްދޫންގެ މައްޗަށް އުފުލާފައިވާ ދައުވާއަކީ މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 105 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފުވުމުން، އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ޖަލަށްލުމަށް ޖިނާއީކުށުގެ ދައުވާއެވެ. ޚިލާފުވި ޤާނޫނުގެ މާއްދާތަކުގައި ބަޔާންކުރަނީ އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.

ޖަލަށްލުމަށް ޖިނާއީކުށުގެ (ހ) ޖަލަށްލުމަށް ޖިނާއީކުށަކީ ކޮބާތޯ.

---

[16] މި މައްސަލައާ ގުޅުން 28 ސެޕްޓެމްބަރު 2021 ގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި މުހައްމަދު ހަމްދޫން ބުނެފައިވެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްދޭ ކުށެއް ކޮށްފި މީހެއްގެ އަދަބަކީ، އުމުރަށް ޖަލަށްލުމާއެކު -/100,000 (އެއްލައްކަ) ރުފިޔާއިން ފެށިގެން -/10,000,000 (ދިހަމިލިއަން) ރުފިޔާއާ ދެމެދު އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުމެވެ.

16. މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައި "ޓްރެފިކިންގ" މަނާކޮށްފައިވެއެވެ. އެއީ ދެ ވަރަކަށް ނުވާ ވިޔަސް، އެ ޤާނޫނުގެ 144 ވަނަ މާއްދާ[17] (ކުރީގެ 142 ވަނަ މާއްދާ) ގައި ބަޔާންކޮށްދޭ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ފުރިހަމަވާގޮތަށް މަސްތުވާތަކެތީން މުޢާމަލާތްކުރުމެވެ. ނުވަތަ ދެ ވަރަކަށް ނުވާ، އެ ޤާނޫނުގެ 144 ވަނަ މާއްދާ (ކުރީގެ 142 ވަނަ މާއްދާ) ގައި ބަޔާންކޮށްދޭ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން 02 (ދޭއް) ކަމެއް ފުރިހަމަވާގޮތަށް މަސްތުވާތަކެތީން މުޢާމަލާތްކުރުމެވެ.

17. "ޓްރެފިކިންގ މިންވަރު" ކަމަށް ބެލެވޭނީ، ޓްރެފިކިންގ ކަމަށް ބެލެވޭނެ އަދަދެއް ކަމުގައި މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަދަދުތަކުގެ ތެރެއިން، އަދަދެއް ކުރުމާއެކު، މަސްތުވާތަކެތީން މުޢާމަލާތްކުރާ މިންވަރެވެ. ނުވަތަ ދެ ވަރަކަށް ނުވާ، ޓްރެފިކިންގ ކަމަށް ބެލެވޭނެ އަދަދެއް ކަމުގައި މި ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަދަދުތަކުގެ ތެރެއިން ދެ ކަމެއް ކުރާ މިންވަރެވެ.[18]

18. އެ ޤާނޫނުގެ 144 ވަނަ މާއްދާ (ކުރީގެ 142 ވަނަ މާއްދާ) އަށް ބެލުމުން، އެ މާއްދާގައި، އެ ޤާނޫނުގައި އެކަން ގޮތަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝެޑިއުލްތަކުން، މަސްތުވާތަކެތީން މުޢާމަލާތްކުރާ މިންވަރު، އަންނަނިވި ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ޓްރެފިކިންގ ސާބިތުކުރުމަށްވުރެ، އެއްވެސް މަސްތުވާތަކެތި ޓްރެފިކިންގ މިންވަރުގައި ބެލެވޭނެއެވެ. އެ ކަންކަމީ:

(ހ) މަސްތުވާއެއްޗަކީ ހެރޮއިން ޑައިއެސެޓައިލްމޯފިން ނުވަތަ މަސްތުވާއެއްޗަކީ ހެރޮއިން ބޭސްކަމުގައިވާނަމަ، ނުވަތަ

---

[17] މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގައި، 142 ވަނަ މާއްދާއަށް ރެފަރކޮށްފައިވާ ނަމަވެސް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 37/2015 (ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު)އަށް 2 ވަނަ އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 12 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މި ޤާނޫނުގެ މާއްދާތަކުގެ ނަންބަރު ތަރުތީބުކުރުމުން، މިހާރުގެ މި މާއްދާއަކީ މި ޤާނޫނުގެ 144 ވަނަ މާއްދާއެވެ.

[18] މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ 18 ވަނަ މާއްދާ

(ރ) މަސްތުވާތަކެތި ޓްރެފިކްކުރުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭން ބޭރުގައި ހަރަކާތްތެރިވާ ބަޔަކާ ގުޅިގެން މަސައްކަތްކުރުން؛ ނުވަތަ

(ބ) ތާޖިރީ ސިފައެއްގައި މަސްތުވާތަކެތި ބަޔަކަށް ފޯރުކޮށްދިނުން ނުވަތަ ތާޖިރީ ސިފައެއްގައި އޭނާގެ އަތުން މަސްތުވާތަކެތި ބަޔަކު [illegible]؛ ނުވަތަ

(ޅ) އޭނާގެ އާންމު ދިރިއުޅުމުގެ ހާލަތަށް ބަލާއިރު، އެ [illegible] [illegible] މިންވަރަށްވުރެ ގިނަ އަދަދެއްގެ ފައިސާ ނުވަތަ މުދާ އޭނާގެ އަތުގައި ހުރުމާއެކު، އެ ލިބުނު ގޮތެއް [illegible] ނޭނގުން؛ ނުވަތަ

(ކ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 18/2010 (ގޭންގު ކުށްތައް މަނާކުރުމުގެ ޤާނޫނު)ގައި ބަޔާންކުރާ ގޭންގަކަށް އެހީތެރިވުން ނުވަތަ އެފަދަ ގޭންގަކުން އޭނާއަށް އެހީތެރިވުން؛ ނުވަތަ

(އ) މަސްތުވާތަކެތި ވިއްކުމަށްޓަކައި އެކި ޕެކެޓްތަކުގައި، އެކި މިންވަރަށް، އެކި [illegible] މަސްތުވާތަކެތި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] ހުރުން؛ ނުވަތަ

(ވ) ވަކި ބައިނަލްއަޤުވާމީ [illegible] ކުރާ [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި [illegible]؛ ނުވަތަ

(މ) މަސްތުވާތަކެތި ވިއްކުމުގެ ނިޔަތުގައި ނުވަތަ ގަތުމުގެ ނިޔަތުގައި ފައިސާގެ މުޢާމަލާތް ކޮށްފައިވުން؛ ނުވަތަ

(ފ) އެއް ރަށުން އަނެއް ރަށަށް މަސްތުވާތަކެތި އުފުލުން ނުވަތަ ފޮނުވުން ނުވަތަ ގެންދިއުން ނުވަތަ އެއިން ކަމެއް ކުރުވުން؛ ނުވަތަ

(ދ) މަސްތުވާތަކެތި ބައިބައިކުރުން ނުވަތަ އުފެއްދުން ނުވަތަ މަސްތުވާތަކެތި ލިބޭނެ ގޮތް ހިންގުން ނުވަތަ އެފަދަ ގޮތެއް [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible]؛ ނުވަތަ

(ރ) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި ޤާނޫނުގައި [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތި އަތުގައި ހުރުން؛ މިއީ.

ޤާނޫނީ ފަރުޟުކުރުންތައް

19. މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނުގައި "ޤާނޫނީ ފަރުޟުކުރާ ގޮތް" ވަކި ބާބެއް ހިމަނާފައިވެއެވެ.[19] މިއީ މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ގޮތުން ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ legal presumption ނުވަތަ ޤާނޫނީ އިފްތިރާޟްއެވެ. މި ބާބުގައި ބަޔާންކުރާގޮތުންނަމަ، މަސްތުވާތަކެއްޗަކާ [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] ބޭނުންކުރުމާއި ގެންގުޅުމާއި [illegible] ނުވަތަ ޤާނޫނުގެ ޖަދުވަލު 1 ނުވަތަ ޖަދުވަލު 2 ގައިވާ މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުމާއި [illegible] ބެލޭނެ ޤާނޫނީ އިފްތިރާޟްތަކެއް ބަޔާންކުރެއެވެ. އަދި މަސްތުވާތަކެތި އަތުގައި ހުރިކަމުގައި ބެލޭނެ އިފްތިރާޟްތަކާއި، [illegible] [illegible] ބެލޭނެ ގޮތްތަކެއްވެސް ބަޔާންކުރެއެވެ.

20. މިގޮތުން މަސްތުވާތަކެއްޗެއް އަތުގައި ހުރުމުގެ މާނައަކީ "މީހެއްގެ ނުވަތަ ހަށިގަނޑުގައި [illegible] ގޮތުން [illegible] [illegible]، މީހެއްގެ ކޮންޓްރޯލްގެ ދަށުގައިވާ ތަނެއްގައި ނުވަތަ އެއްޗެއްގައި މަސްތުވާތަކެއްޗެއް [illegible] ހުރުން ހިފުން ގޮތުން" ކަމަށް މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނުން އަންގައެވެ.[20] މަސްތުވާތަކެއްޗެއް އަތުގައި ހުރި ކަމުގައި ފަރުޟުކުރާ 06 (ހައެއް) ހާލަތެއް ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރެއެވެ.[21] މި ޤާނޫނީ ފަރުޟުކުރުންތަކަކީ، އެހެން ގޮތަކަށް ސާބިތުނުވާހާހިނދަކު ބެލޭނެ ކޮންޓްރޯލްގެ ދަށުގައި ހުރި ތަނެއްގައި ނުވަތަ އެއްޗެއްގައި މަސްތުވާތަކެތި ހުރުމަކީ އެ މީހާގެ އަތުގައި މަސްތުވާތަކެއްޗެއް ހުރި ކަމުގައި ބެލޭނެއެވެ. އަދި ހަމަ އެހެންމެ، މިސާލަކަށް އެކަކު ދިރިއުޅޭ އަދި އެހެން މީހުން ވެސްދިރިއުޅޭ

---

[19] މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނުގެ ނުވަވަނަ ބާބު

[20] މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާ

[21] މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 143 (ކުރީގެ 141) ވަނަ މާއްދާ

[illegible] ގެއެއްގައި މަސްތުވާތަކެއްޗެއް ހުރެއްޖެނަމަ، ނުވަތަ [illegible] އެކަނި ދިރިއުޅޭ އަދި އެހެން މީހުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.[22]

21. މަސްތުވާތަކެއްޗަށް ދެވިފައިވާ މީހެއްގެ އަތުގައި، 04 (ހަތަރެއް) ގްރާމަށްވުރެ ގިނަ އަދަދަކަށް ޑައިމޯފިން ހުރެއްޖެނަމަ، އެ އެއްޗެއް [illegible] [illegible] އެހުރީ އެ އެއްޗެއް ޓްރެފިކްކުރުމަށް ކަމުގައި ބެލެވޭނެކަމަށް މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރެއެވެ.[23] އަދި މަސްތުވާތަކެއްޗަށް ދެވިފައިނުވާ މީހެއްގެ އަތުގައި، 04 (ހަތަރެއް) ގްރާމަށްވުރެ ގިނަ އަދަދަކަށް ޑައިމޯފިން ހުރެއްޖެނަމަ، އެ އެއްޗެއް [illegible] [illegible] އެހުރީ، އެ އެއްޗެއް ޓްރެފިކްކުރުމަށް ކަމުގައި [illegible] މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު [illegible].[24]

22. ދެން އޮތް ސުވާލަކީ މީހެއްގެ އަތުގައި މަސްތުވާތަކެއްޗެއް ހުރުމަކީ [illegible] އިސްތިސްނާއެއް [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން [illegible][25] ނަމަވެސް، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/23 **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އިބްރާހީމް [illegible]** ގެ [illegible] [illegible].

23. [illegible] ފަރާތުން މި މައްސަލައިގެ އިސްތިއުނާފު ބިނާކޮށްފައިވަނީ، ދަށު ކޯޓުން މި މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/23 **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ**

---

[22] މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ 143 ([illegible] 141) ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަދި (ހ)

[23] މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ 136 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[24] މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ 137 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[25] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2008/SC-A/08 ([illegible] [illegible] ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް) ގެ ޤަޟިއްޔާ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/07 (ޢަބްދުﷲ [illegible] ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް) ގެ ޤަޟިއްޔާ

އޮފީސް ވ. ޢިބްރާހީމް ނާޒިރު ޝަރީޢަތާ ތަޙުޤީޤުކުރެވިފައިވަނީ، އެ ޝަރީޢަތާ މި މައްސަލައަށް ތަޙުޤީޤުކުރެވިފައިނުވާ ދަޢުވާއެއް ނުކުރެވޭނެ ކަމަށް، ބަޔާންކޮށްދެއްވާ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުން ކަނޑައެޅުއްވި ޙުކުމުގެ ތެރެއިން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/23 ޝަރީޢަތުން ކަނޑައެޅުއްވި ޙުކުމް

24. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/23 **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. ޢިބްރާހީމް ނާޒިރު** ޝަރީޢަތުގައި ކަނޑައެޅުއްވާފައިވާ ޙުކުމުގެ ހިނގާދިޔަގޮތުގައި މަނާކުރެވިފައިވާ މަސްތުވާއެއްޗެއް ހުރުމަކީ މައްސަލަތަކުގައި، ކުށުގެ ވާހަކަ އިންސާފުގެ ސާބިތުވާނެ ގޮތެއް، ޖިނާއީ މައްސަލަ ކުރު ސާބިތުކުރުމަށް ޖެހޭ ފެންވަރު އަސާސީ އުސޫލުތަކުގެ އެއްޗެވެ.[26] އަދި މަނާކުރެވިފައިވާ މަސްތުވާ އެއްޗެއް ހުރުމުގެ ހިނގާދިޔަ ގޮތުގައި ބަހައްޓާފައިވާ ތަކެތި ހުރިގޮތާއި އެއްޗެހި ފެނުނު ތަނަކީ، އެ ހިނގާދިޔަ ކުރު ސާބިތުވާނީ، އެ މަސްތުވާ އެއްޗެހި އެ ފަރާތް ހިފައި ހުރުމުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ބަލަހައްޓަމުން ނުވަތަ އެފަރާތުގެ އެއްޗެއް ކަމުގައި ސާބިތުވާ ތަކެއްޗެއް ކަމަށް ދަލީލުތަކުން ސާބިތުވާން ޖެހޭނެއެވެ.[27]

25. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/23 **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. ޢިބްރާހީމް ނާޒިރު** ޝަރީޢަތުގެ ހާދިސާގެ ވާހަކަ ބަލާއިރު، 22 މާރިޗު 2008 ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭ ހެނދުނު 01:45 ހާއިރުގައި، ޢިބްރާހީމް ނާޒިރު ދިއުމާ ގުޅިގެން ތިބި ފުލުހުން ހުއްޓުވީ، ހުރީ ކޮންމެ ތަނަކު ހުރި ވާހަކަތަކެވެ. ފުލުހުންގެ ތެރެއިން ހުރި ގޮތަށް އެކަތިގެ ސިޓީ އަތުގެ ފުލުހުން ފެނުނު 10 (ދިހައެއް) ނަމްބަރު ޕްލާސްޓިކް ފުޅިގައި 56-8003 ގޮތަށް

---

[26] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/23 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. ޢިބްރާހީމް ނާޒިރު ޝަރީޢަތު)ގެ 24 ވަނަ ނަންބަރު

[27] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/23 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. ޢިބްރާހީމް ނާޒިރު ޝަރީޢަތު)ގެ 25 ނަންބަރު

[illegible] ހުރިކަމަށް ބުނާ ބުނުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުރި ގުޅުން [illegible] އެއްވެސް ހެއްކެއް އަދި ޤަރީނާއެއް ވިޔަސް ނެތްކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] ނިންމައި، [illegible] [illegible] ވިޔަފާރީގެ ބޭނުމަށް އަތުގައި ބެހެއްޓުމުގެ [illegible] [illegible] ސާބިތުނުވާކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވެއެވެ.[28]

26. މީގެ އިތުރުން އިތުރު އެއްވެސް ޤަރީނާއެއް ނެތި، ހަމަ އެކަނި މުދަލުގެ ހިޔާޒަތުން [illegible] [illegible] މައްޗަށް ބިނާކޮށް، [illegible] ސާބިތުކުރުމަށް ނުފުދޭ ކަމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] މީގެ [illegible] މި ނިންމުމުގައި ބަޔާންކުރައްވާފައިވެއެވެ.[29]

ހިޔާޒަތު

27. [illegible] ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކުރާ ފަދައިން [illegible] [illegible] [illegible]، މީގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (possession) [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ މީހެއްގެ އަތުގައި [illegible] ހުރި ކަމުގައި [illegible].

---

[28] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/23 ([illegible] ވ. [illegible])ގެ 33 ވަނަ ނަންބަރު

[29] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/23 ([illegible] ވ. [illegible])ގެ 34 ވަނަ ނަންބަރު

28. މަސްތުވާއެއްޗަކީ ދިޔުމުގެ އަތުގައި ހުރި އެއްޗެއްކަމާ ނުވަތަ ނޫނީ ބޮޑުގައި، މަސްތުވާތަކެތި އަތުގައި ހުރުން ވަރުގެ ބެލެހެއްޓުމަށް ބޭނުންވެއެވެ. އެގޮތުން އެއީ ބެލެހެއްޓުން، ހަމަ ހިފެހެއްޓުމެވެ (actual possession) ގެ ބެލެހެއްޓުމާއި، މިއީ ސީދާ ވާހަކަ އަތުގައި ނުވަތަ ގައިގައިހުރި އެއްޗެއްގައި ނުވަތަ އަތުގައި އޮތް އެއްޗެއްގެ ބޭރުގައި ނުވަތަ އެހެން ދިޔައުގެ ކޮންޓްރޯލް ނެތް، ސީދާ ވާހަކަ ބެލެހެއްޓުމަށް ކޮންޓްރޯލް ދަށުގައި ހުރި ބަލާއިރު މަސްތުވާތަކެތި ހުރުމެވެ. ދެވަނަ ބެލެހެއްޓުމަކީ، މަޤްޞަދު ހިފެހެއްޓުމެވެ (constructive possession)ގެ ބެލެހެއްޓުމާއި، މި ބެލެހެއްޓުމަކީ މަސްތުވާތަކެއްޗެއް ވާހަކަ ބަޔަކު ހިފެހެއްޓުމަށް ނުލަފާ، އެތަކެތި ވާހަ ހުރި ބަލާއިރު ހުރިކަމަށް ނުވަތަ ވާހަކަ އެއްޗެއްގެ ބަލާއިރު އެތަކެތި ހުރިކަން އެނގިވާއެވެ، އެ އެއްޗެއްގެ މައްޗަށް އެ ދިޔައުގެ ކޮންޓްރޯލް އޮންނަކަމާއި، މި ބެލެހެއްޓުމަށްވެސް މަސްތުވާތަކެތި އަތުގައި ހުރި ކަމުގައި ބެލެވެއެވެ.[30]

29. އެކަށީގެންވާ ދިފާޢުގެ ޝައްކަކުންބޭރުން ކަމުގެ ކޮންމެ ތަފާތު ސާބިތުކުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އޮންނަ ދިފާޢުގެ މައްޗަށް ކަނޑައެޅޭ ސާބިތުކުރުމުގެ ބުރަކަން ނަގަންޖެހެއެވެ. އެ ދިފާޢަކީ ހަމަ ދިފާޢު ނޫން ބެލެހެއްޓުމުގައި، ދެފަރާތުން ދިފާޢު ކުރެވޭ ކަމުގެ ފުރުޞަތު ދިފާޢުގައި ބެލެވެއެވެ. މިއީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތުގެ[31] 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ދިފާޢުކުރުމެވެ. "އެކަށީގެންވާ ދިފާޢުގެ ޝައްކެއް ނުކުރެވޭނެ ދިފާޢު" ނުވަތަ "އެކަށީގެންވާ ޝައްކެއް ނެތް ދިފާޢު" ކަމަށް ބުނެވިދާނެ އެވަނީ، ސަބަބުތަކާ އިންސާފުގެ ވިސްނުމުން ވިސްނައިފި، ކަމަކާމެދު ދިމާވެދާނެ ކަންތައްތަކާމެދު އެހެން ގޮތަކަށް ވިސްނުމުން ފެންނަގޮތުގެ، އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތުމެވެ.[32]

---

[30] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-A/109 (އިސްމާއީލް ސަލީމް ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް) ޤަޟިއްޔާ

[31] ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014

[32] ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު)ގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ (111)

30. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތުގައި[33] ސާބިތުކުރުމުގެ ޒިންމާ ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތް ބަލާއިރު، މި ޤާނޫނުގައި އެކަން ގޮތަކަށް ކަނޑައެޅިގެން ބަޔާންކޮށްފައިވާނަމަ، އެކަށީގެންވާ މިންވަރެއްގެ ޝައްކެއްނެތް މިންވަރަށް ކުށުގެ އެންމެހައި [illegible]، ދަޢުވާ ރައްދުވާ ފަރާތުގެ މައްޗަށް އުފުލިފައިވާ ދަޢުވާގައި، ކުށުގެ ރުކުނު އެ ފަރާތުން [illegible].[34]

31. [illegible]

32. [illegible][35] [illegible] knowledge [illegible].[36]

33. [illegible]

---

[33] ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014

[34] ޤާނޫނު ނަންބަރު 9/2014 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުލްޢުޤޫބާތު)ގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގެ (i) އަދި (iii)

[35] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2016/SC-A/21 (އަޙްމަދު ރަޝީދު ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް) ޤަޟިއްޔާގެ 16

[36] މަތީގެ 15 ވަނަ ނުކުތާ

އެކަކަށްވުރެ ގިނަ ބަޔަކު [illegible]، އެ ފަރާތުން [illegible] އެތެރޭގައި ހުރި [illegible] އަތުގައި ހުރި ތަކެތިކަމަށް ބެލުމަށްޓަކައި، އެ މީހާއަށް އެތަކެތި ހުރިކަން އެނގޭކަމުގައި، އެ ތަކެތީގެ މައްޗަށް ކޮންޓްރޯލް އޮތްކަން ބެލުމަށްޓަކައި، އެ މީހާގެ [illegible] އެތަކެތި [illegible]، ނުވަތަ އެ މީހާގެ [illegible] [illegible] ފެނުން، ނުވަތަ [illegible] [illegible] ކަމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-A/109 **އިސްމާޢީލް ސަޢީދު ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.**

ދިފާޢުވުން

34. މިކަމުގައި [illegible] ދިފާޢު [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ އެ މީހާއަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[37]

---

[37] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/23 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ވ. [illegible]) ޤަޟިއްޔާގެ 9 ވަނަ

35. މިކަން ތަފްސީލުކޮށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/10 **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް** ވ. ހުސައިން މުޙައްމަދު ވަޙީދު ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައެވެ. އެ ޤަޟިއްޔާގައިވަނީ ދަޢުވާއަށް [illegible] އިންކާރުކޮށް ދިފާޢު ނަގާނަމަ، ދިފާޢު ސާބިތުކުރުމުގައި ސާބިތުކުރުމުގެ [illegible] [illegible] ދިފާޢު ސާބިތުކުރުމުގައި ހެކި ހުށަހަޅުމުގެ ބުރަ އޮންނާނީ މުއްދައީގެ މައްޗަށްކަމާއި، މިގޮތުން މުއްދައީގެ [illegible] ދަށުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިންވަރެއް [illegible] [illegible]، އަދި މުއްދައީގެ [illegible] ދަށުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].[38]

މައްސަލައިގެ ހަޤީޤަތްތަކުގެ މައްޗަށް ޤާނޫނު ތަޠުބީޤުކުރުން

36. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 105 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ [illegible]، އެ މާއްދާގެ (ނ) ގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

37. މި މައްސަލާ ސާބިތުކުރުމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible][39] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible][40] އަދި

---

[38] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2017/SC-A/10 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. ހުސައިން މުޙައްމަދު ވަޙީދު) ޤަޟިއްޔާގެ 16 ވަނަ ނުކުތާ

[39] ސަފްހާ 3035

[40] ސަފްހާ 4583

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible][41] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible]) ގެސްޓްހައުސްގެ ރޫމް ނަންބަރު 2
ގައި މަސްތުވާތަކެތި ވިޔަފާރިކުރާކަމަށް ދިން މަޢުލޫމާތާ ގުޅިގެންކަމަށާއި، އެތަނުގައި [illegible]
އެ ވަގުތު [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި އެތަން (ރޫމް ނަންބަރު 2) [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]، [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]،
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
މި [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible].

38. [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 02 ([illegible]) [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible] [illegible])
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible][42] [illegible] [illegible].

39. ސ.[illegible] (ގެސްޓްހައުސްގެ) 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ
[illegible] [illegible] މަތިން ފެނުނު [illegible] [illegible] [illegible] 04 (ހަތަރެއް) [illegible] 2.5292 ގްރާމް

---

[41] [illegible] 3223

[42] [illegible] 3223

ހެރޮއިން ހުރިކަމަށާއި،[43] އެ ސާމްޕަލްތަކުގައި ހުރި އެސިޓައިލްމޯފިންގައި އެއް ސަބްސްޓެންސް ވަކިން ފާސްކުރެވޭ ޖުމްލަ އަދަދު 20 (ވިހި) ކަރުދާސް ޕެކެޓުގައި ޖުމްލަ 9.8587 ގްރާމް ހެރޮއިން ހުރިކަމަށާއި،[44] އަދި އެ ސާމްޕަލްގެ ވަޒަނާ ދިމާއިން ވަޒަނާ ތަރިގެ ވަޒަން ބަލައިން ވަކިން ފާސްކުރެވޭ ޖުމްލަ އަދަދު 07 (ހަތެއް) އިތުރުކޮށްގެ ތަކެތީގައި 70 (ހަތްދިހަ) ކަރުދާސް ޕެކެޓުގައި ކަނޑާ އިތުރުކޮށްގައި 10 (ދިހައެއް) ކަރުދާސް ޕެކެޓުގައި 35.144 ގްރާމް ހެރޮއިން ހުރިކަމަށް[45] މަސްތުވާތަކުގެ ތަހުލީލު ރިޕޯޓުތަކުން ދައްކައެވެ. އަދި މި ރިޕޯޓުތަކަކީ ޕޮލިސް ސްޓޭ ސަޝަން އިންސްޓިޓިއުޓް އިސްތިހާރު ނަމްބަރު[46] ތަހުލީލުކުރުމަށާއި ތަހުލީލުގެ ނަތީޖާ ކަށަވަރުކުރުމަށާއި، މި ރިޕޯޓުގައި ހިމެނޭ ނަތީޖާއިން ދޭހަވާ ގޮތުގައި ކަމެއް ގެން ޕޮލިސް ސްޓޭ ސަޝަން އިންސްޓިޓިއުޓް ނަމްބަރު ހުށަހަޅާ ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

40. މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު K(d)/FCR/2016/0010 (07 ފެބުރުއަރީ 2016) "ފިންގަރޕްރިންޓް ކޮމްޕެރިސަން ރިޕޯޓް"ގެ[47] ނަތީޖާއަށް ބަލާއިރު އެވިޑެންސް ނަންބަރު QE1600238-2 (ޗޭޕްޓަރ ޓޫ) އިން ލިބުނު ކުރެވުނު ފިންގަރޕްރިންޓްތަކާއި މުޤާރަނާ ކުރުމުގެ ފިންގަރޕްރިންޓާ އަޅާކިޔާފައިވާ ގޮތުން ހުށަހެޅި ސާމްޕަލް ހުރިކަމަށާއި، ތަކެތި ސިޓީއަށް ނަގާކަމަށް އެ ރިޕޯޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، މި ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކޮށްދިނީ ޕޮލިސް ސްޓޭ ސަޝަން އިންސްޓިޓިއުޓް އަށްވުރެ އިސްލާމީ[48] ސަރުކާރަށް ހުށަހެޅި މި މައްސަލައިގައި ފިންގަރޕްރިންޓް އެނަލިސިސް ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކުރި އޮފިސަރ ކަމަށްވާ އަދަދު ފުލުހުން ޗާޕްޓަރ ޓޫއިން 232 އަދަދުކަން އިނގިލީގެ ނިޝާން ލިބުނުކަމަށްވާ ކަމަށާއި، އެ ރިޕޯޓުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމަށް ނުވަތަ ފިންގަރޕްރިންޓްގެ 17,14,13 ސުވަ ޕޮއިންޓް މުޤާރަނާގެ ފިންގަރޕްރިންޓާ އެއްގޮތްވާކަމަށް، ބަޔާންކޮށް އެއް އެކަމުގެ

---

[43] މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު K(e)/DR/2016/0181 (18 ޖަނަވަރީ 2016) "މަސްތުވާތަކުގެ ތަހުލީލު ރިޕޯޓް"

[44] މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު K(e)/DR/2016/0183 (18 ޖަނަވަރީ 2016) "މަސްތުވާތަކުގެ ތަހުލީލު ރިޕޯޓް"

[45] މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު K(e)/DR/2016/0184 (18 ޖަނަވަރީ 2016) "މަސްތުވާތަކުގެ ތަހުލީލު ރިޕޯޓް"

[46] ސފ.2279

[47] މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު K(d)/FCR/2016/0010 (07 ފެބުރުއަރީ 2016) "ފިންގަރޕްރިންޓް ކޮމްޕެރިސަން ރިޕޯޓް

[48] ސފ.2549

ފިންގަރޕްރިންޓްކަމަށާއި، އެ ފުޓޫން ނެގުނު އެވިޑެންސްބޭގުން ދިމާވަނީ މުއްދައީ ޢަލީ މަޢުލޫމާތާ ކަމަށާއި، އަދި އެބައިމީހުން ބުނެ ފޮރެންސިކް ޑިޕާޓްމަންޓުން އެއްވެސް ފިންގަރޕްރިންޓެއް ދިމާކުރެވިފައިނުވާކަމަށާއި، އެ ރިޕޯޓުގައި އެވަނީ ބަޔާން ދެއްކެވިކަމުގައި ބުނެ ހުށަހެޅި ހެއްކަކަށް ވާކަމެވެ.

41. ދިފާޢީ ހެއްކެއްގެ ގޮތުގައި ހުށަހެޅި ވ.އަރަލް މަޖީދު ނަޝީދު ސަރުކާރުގެ މަޚްޟަރުގައި ހުށަހެޅުން ދުވުން ބަންދުކުރެވިފައި ވާގޮތުން ބުނެދޭ އެއްބަސް ބޭނުންކުރެވިފައި، ހ.ފޮނިކު ގާޒީކޯޓުގެ 2 ނަންބަރު ކޯޓަށް ފައިލް ހުށަހަޅާ ހުރި މަޖީދު ނަޝީދުގެ ނަމުގައިކަމަށާއި، އެތަނަކީ ގާޒީކޯޓުން ކަހަލަ ގޮތްތަކެއް ހުރި ތަނެއް ކަމަށާއި، އެތަނަކީ ކޯޓަކީ ފައިލް ދޫކުރާ ތަނެއްކަމަށާއި، އެތަނުގައި ފައިލް ހުރީ ތަނެއްގެ ތެރޭގެ އިމާރާތް މަތީގައިވެސް ހުންނަކަމަށާއި، އެތަނުން ފޮނުވުން ވަރަށް މަޖީދު ނަޝީދު ހުރި އެތަނުގެ ތަށިޖެހި ކަހަލަ ތަނެއްގެ ކުރީގައި ހުރި ސަރުކާރުގައި ކަމަށާއި، ފޮނުވުން އެތަނުން ވަރަށްހާ ވަރަށް ބައިބަޔަށް ބައިވެރިވި ނުކުރެވޭކަމަށާއި، މި މައްސަލައިގައި ހުރިހާ ތަނަކާ ގުޅުން ހުރި ބައިބަޔަށް ބައިވެރިވި ތަފާސްހިސާބު ކުރިއަށް ގެންދެވިފައިވާ ބައިވެރިވި އެއް ކޮޅުގައި ކޯޓަކަށް ސަލާމް މަޖީދު ނަޝީދުގެ ސަލާމްކަމަށާއި، އެއީ ބައިވަރު ދިރުމުއްކަމަށާއި، އެގައި ސަރުކާރު ތަން ތަފާސްހިސާބު ވަނީ ކަމަށާއި، ސަރުކާރު އެތަން ތަފާސްހިސާބުކުރުން ކަމަށާއި، މަޖީދު ނަޝީދު ހިފައިވާ ކޯޓުގައި އެބަހުރި ފުރިހަމަ މަޢުލޫމާތުކަމަށާއި، އެތަން މަޖީދު ނަޝީދު ހިފެހެއްޓި އެތަނުން ނުވަނަކަމަށާއި، ފޮނުވުން ފުރިހަމަ މަޢުލޫމާތު އެއްވެސް ކޯޓަކީ ތަފާސްހިސާބުކުރުމަށް އެތަނުން ކޯޓުތަކުގެ ނަންބަރު ގެންދިޔަކަމުގައެވެ.

42. ނަންބަރު ކޯޓުގެ ސުޕްރީމް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ނިންމެވުމުގައި މަސައްކަތް މި ކޯޓުން ކުރިން 2012/SC-A/23 ފާސްކުރެއްވި[49] ރަޢުޔާއި މިހާރުގެ ހިނގާފައިވާ ދަޢުވާ މަސްއޫލިއްޔަތު ފިލުވުން ދޮގުކުރާ ހެކިތަކުގައި ފެނިފައިވާ ތަފާސް ގޮތްތައް އިތުރު ހަމަހަމަ ދަލީލު ހުށަހެޅުން ބޭނުމީ، ފެނިފައިވާ ހެކިތަކުގެ ކަމެއްގައި ހެއްކާ ސާބިތުވާކަމަށް ނަމަވާ ގެނެސްދިން މަޢުލޫމާތާ އިތުރު ހެކިތައް ނުބުނެވޭކަމަށާއި، ދާއިރާއެއްގައި ފަނޑިޔާރުން އެއްގޮތަށް އިތުރު އެއްވެސް ގޮތަކަށް ނުވާ، ހަމައެކަނި ޙާލަތުގެ ހިނގާފައިވާ

---

[49] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އިބްރާހިމް ނަޒީރު

ފެންނަ ފެނުމުގެ މައްޗަށް ކުށް ސާބިތުނުކުރެވޭނެކަމަށާއި، މި މައްސަލައިގައި ދައުލަތުން ހުށަހެޅި ފިންގަރޕްރިންޓް ރިޕޯޓުގައި އެތަނުން ފެނުނު މަސްތުވާތަކެތިން އަޙްމަދު ހަމްދޫންގެ ފިންގަރޕްރިންޓް ފެނިފައިނުވާކަން އެނގޭކަމަށާއި، އަދި [illegible] އަޙްމަދު ހަމްދޫންގެ ނަމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] އަޙްމަދު ހަމްދޫންގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކުށް ސާބިތުވާކަމުގައި ނިންމާފައިވެއެވެ.

43. ދައުލަތުގެ [illegible] މި މައްސަލަ ނިންމުމުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/23 ފާސިހާ[50] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. މިފަދައިން [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/23 ފާސިހާއި[51] މި މައްސަލައިގައި ކުށް ހިނގާފައިވާ ގޮތް ތަފާތުވާކަމުން، އެ ފާސިހާގައި މަސްތުވާތަކެތި ފެނިފައިވަނީ ތުހުމަތުކުރެވުނު މީހާ ދިރިއުޅޭ ތަނުން ފެނުނު [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށާއި، [illegible] ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާގެ ފިންގަރޕްރިންޓް ފެނިފައިވާކަމަށާއި، އެއާއި ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާއި ގުޅުވާލާ އިތުރު ހެއްކެއް ނެތުމުން ކުށް ސާބިތުނުވާކަމުގައި އެ ފާސިހާގައި ނިންމާފައިވާތީ، މި މައްސަލައިގައި ފެނުނު މަސްތުވާތަކެތި [illegible]

---

[50] [illegible]

[51] [illegible]

އެކަނިކަން ހުކުމްގެ ހުކުމަކުން އެނގޭތީ، އެބޭފުޅުގެ ހާލަތަށް ހުރި މަސްތުވާތަކެތި ބެހެއްޓި ކާކުކަމެއް ފުރިހަމަ މަގުފުރުޅަކުން ބޭނުންކުރުވައިދިނުމުގެ ކަމުގައި ދެއްކުމުން ބެލެއެވެ.

44. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ފަދައިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/23 ޤަޟިއްޔާއިން[52] ކަނޑައަޅާފައިވަނީ މަނާކުރެވިފައިވާ މަސްތުވާ އެއްޗެއް އަތުގައި ހުރުމުގެ ރުކުންތަކުގެ ދުރުގައިވާ ތަނެއްކަން ނުވަތަ އެއްޗެއްކަން ފާހަގަވިޔަސް، އެ މީހެއްގެ ޤަބުޟުގައި ކަން ސާބިތުވާނަމަ، އެ މަސްތުވާ އެއްޗަކާއި އެ މީހާ ގުޅޭ އިތުރު ހެކިތައް ނުވަތަ ޤަރީނާއެއް ނުވަތަ ދަލީލުތަކެއް ނުވަތަ އަތުގައި އެއްޗެއް އޮތުމަކީ އޭނާއަށް އެނގޭކަން ދައްކުވައިދޭ ޤަރީނާއެއް ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.

45. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2012/SC-A/23 ޤަޟިއްޔާއަކީ[53] ކުރީގެ މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނާއި[54] ބެހޭގޮތުން ކަނޑައެޅި ދަލީލުތަކުގެ އުސޫލުތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މި ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު އުސޫލުތައް ހަމަޖެހޭނީ މިހާރު ޢަމަލުކުރަމުންދާ މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ އިސްތިސްނާތަކާއި މި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މަފްހޫމްތަކުގެ ތަފާތުވެއެވެ.

46. މިކަންކަމުގެ އަލީގައި، މިހާރު ޢަމަލުކުރަމުންދާ މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުން ބަލާއިރު، މަސްތުވާއެއްޗެއް އަތުގައި ހުރުމުގެ ތަޢުރީފަކީ "މީހެއްގެ ނުވަތަ ހަށިގަނޑުގައި މަސްތުވާއެއްޗެއް ވުމާއި ގުޅުން ހުރުން ހުރުމާއި، މީހެއްގެ ކޮންޓްރޯލްގެ ދަށުގައި ތަނެއްގައި ނުވަތަ އެއްޗެއްގައި މަސްތުވާއެއްޗެއް ހުންނަ ހުރުން ހިމެނޭ ގޮތުން" ކަން މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުން އެނގެއެވެ.[55] މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު ގޮތުން ތަޢުރީފުކޮށްފައިވާ، އެހެން ގޮތަކަށް ސާބިތުކޮށްދެވިއްޖެނަމަ މީހެއްގެ ކޮންޓްރޯލްގެ ދަށުގައި ހުންނަ ތަނެއްގައި ނުވަތަ އެއްޗެއްގައި މަސްތުވާތަކެތި ހުރުމަކީ އެ މީހާގެ އަތުގައި މަސްތުވާއެއްޗެއް ހުރި ކަމުގައި ބެލެންވާނެކަމާއި، އަދި މިހާރު އެކަނި ދިރިއުޅޭ އަދި އެހެން މީހުން

---

[52] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އިބްރާހީމް ނާޒިމް

[53] ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އިބްރާހީމް ނާޒިމް

[54] އެއީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/77 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު) އުވާ، މި ޤާނޫނުގައި ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު)ގެ 187 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އުވާލެވިފައެވެ.

[55] މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާ

ވަދެނިކުމުގެ [illegible] ގެއެއްގައި މަސްތުވާތަކެތި ހުރެއްޖެނަމަ، ނުވަތަ މީހަކު އެކަނި ދިރިއުޅޭ އަދި އެހެން މީހުން ވަދެނިކުމުގެ [illegible] ކޮޓަރިއެއްގައި މަސްތުވާތަކެތި ހުރެއްޖެނަމަ، އެ މީހާގެ އަތުގައި މަސްތުވާތަކެތި ހުރި ކަމުގައި ބެލެވޭނެކަމަށެވެ.[56] މިއީ މިހާރު އަމަލުކުރާ މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ގާނޫނުގެ 143 ވަނަ މާއްދާގައި މިކަން އޮތް ގޮތެވެ. މީގެ މާނައަކީ، މި މާއްދާގައިވާ ގޮތުން، މީހެއްގެ ކޮންޓްރޯލްގެ ދަށުގައި ހުންނަ ތަނެއްގައި ނުވަތަ އެއްޗެއްގައި މަސްތުވާތަކެތި ހުރިނަމަ، އެ ތަކެތީގެ [illegible] މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުލަންޖެހޭނީ [illegible] [illegible] ކޮންމެ ޙާލަތެއްގައިވެސް އެކަން އޮންނާނެ ގޮތް ކަމުގައި ނުވާ ފަހަރަކަށް މި މާއްދާ ފަރުމާކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި މާއްދާ ފެށުމުގައި "އެހެން ގޮތަކަށް ސާބިތުނުވާހާ ހިނދަކު" މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން، އެ މާއްދާ [illegible] ނުވަތަ [illegible] މަސްއޫލިއްޔަތު އުފުލުމުގެ އިސްތިސްނާ ހުރިކަމެވެ.[57]

47. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/SC-A/48 **ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. [illegible]** ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ފަދައިން "ޤާނޫނު ޤަބޫލުކުރާގޮތް" ނުވަތަ legal presumption އަކީ ރައްދުކުރެވޭ ފަދައިން އޮތް ނުވަތަ rebuttable legal presumption އެކެވެ. އެއީ މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ގާނޫނުގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ ސާފު ނައްޞުން ފެންނަން އޮތް ގޮތުގައި އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތަށް ޤަބޫލުކުރަނީ "އެހެން ގޮތަކަށް ސާބިތުނުވާހާ ހިނދަކު" ކަމުގައިވާތީއެވެ. މީގެ މާނައަކީ، ޤާނޫނުގައި ޤާނޫނު ޤަބޫލުކުރާގޮތް [illegible] ނަމަވެސް، [illegible] [illegible] އެ މީހެއްގެ [illegible] [illegible] [illegible] މީހާއަށް، އެކަން އޮތީ އެފަދައިން ނޫންކަން ޝަރީޢަތަށް ދައްކައިދީ، އެކަންކަމުގެ [illegible] އެކަށީގެންވާ ސަބޫތު [illegible] ޖާގަ ޤާނޫނުގެ ހަމަ އެ މާއްދާއިން ހުޅުވާލާފައިވާކަމެވެ.

---

[56] މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ގާނޫނުގެ 143 (ކުރީގެ 141) ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ)

[57] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/SC-A/48 (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. [illegible]) ޤަޟިއްޔާގެ 23 ވަނަ ޕެރެގްރާފް

48. މަސްތުވާތަކެތިން މުޢާމަލާތްކުރާ މީހުންގެ އަތުގައި، ޖަރީމާތަކުގެ ވިޔަސް ކަމަށް ބޮޑު މިންވަރު ކަމަށް މި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ މިންވަރުން މަސްތުވާތަކެތި އަތުގައި ހުރުމާއި، އެއީ މަސްތުވާތަކެތި ޖަރީމާތަކުގެ ވިޔަފާރިކުރުމުގައި ބޭނުންކުރުމުގައި މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ 144 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައެވެ.[58] އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަމުގެ އަލީގައި، މި މައްސަލައިގައި ދަށުން ބަލަންޖެހޭނީ "އެހެން ގޮތަކަށް ސާބިތުނުވާހައި ހިނދަކު" މިކަން މި މައްސަލައިގެ ދަޢުވާލިބޭފަރާތުގެ މައްޗަށް ފާޑު ވިދާޅުވެފައެވެ. މިގޮތުން، މި މައްސަލައިގައި، ދައުލަތުން ދައުވާކުރި ހުރި ތުހުމަތު މަސްތުވާތަކެތި ވިޔަފާރިކުރުން، އެއީ އޭނާ އަމިއްލަ ބޭނުމަށް ނަގަންޖެހޭ ސަބަބުތަކެއް ނުވާތީ ތަރުތީބު ބަޔާންކޮށްފައެވެ.

49. މުޙައްމަދު މަޙްފޫޡު ހުރި ތަޢުލީމު ސ.ފޭދޫ (ވިލުނޫގެ) 2 ވަނަ ނަންބަރުގެ ތުހުމަތުން މަސްތުވާތަކެތީގެ ތަފްސީލުކުރުމުގައި ގައިޑްލައިން ޒިންމާދާރުކަން ދައުލަތުން ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ މަސްތުވާތަކެތީގެ ތަޙުލީލު ރިޕޯޓުތަކުން ސާބިތުވެއްޖެއެވެ.[59] މިކަމާގުޅޭ ގޮތުން ސާބިތުވެފައިވާ ގޮތުން. މުޙައްމަދު މަޙްފޫޡު ހުރި ތަޢުލީމު ވިއްކި މަސްތުވާތަކެތީގެ ޖުމްލަ ބަރުދަނަކީ 47.5319 ގްރާމް[60] ކަމަށްވާތީ، މި ޙާލަތުގައި މިގޮތުގެ ޙައްޤުގައި އަތުގައި ހުރި އެއްޗެއް ޖަރީމާއެއްކަމުގައި ބަލަންޖެހޭ މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ބަލަންޖެހެއެވެ.[61]

50. މި މައްސަލައިގައި ދައުލަތުން ދައުވާކުރައްވާފައިވަނީ، މުޙައްމަދު މަޙްފޫޡު ހުރި ތަޢުލީމު ވިއްކި މަސްތުވާތަކެތީގެ އެ ގޮތުގެ ކުރިން ތަޙުލީލުގެ ދިނުމަށް ހުރި އެއްބަސްވުމަކަށް ބެލި، އެކަމުގެ ގޮތުގައި ބަލާފައެވެ. މިހާ، މި މައްސަލައިގައި ދައުލަތުން ސާބިތުކޮށްދެއްވާފައިވަނީ، ވިއްކި މަސްތުވާތަކެތީގެ

---

[58] މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން 142 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)

[59] ޑްރަގް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު K(e)/DR/2016/0181 (18 ޖަނަވަރީ 2016) "މަސްތުވާތަކެތީގެ ތަޙުލީލު ރިޕޯޓް" އާއި ޑްރަގް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު K(e)/DR/2016/0183 (18 ޖަނަވަރީ 2016) "މަސްތުވާތަކެތީގެ ތަޙުލީލު ރިޕޯޓް" އާއި ޑްރަގް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު K(e)/DR/2016/0184 (18 ޖަނަވަރީ 2016) "މަސްތުވާތަކެތީގެ ތަޙުލީލު ރިޕޯޓް"

[60] ޑްރަގް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު K(e)/DR/2016/0181 (18 ޖަނަވަރީ 2016) "މަސްތުވާތަކެތީގެ ތަޙުލީލު ރިޕޯޓް" ގައި ބަޔާންކުރާ ބަރުދަނު 2.5292 ގްރާމް އާއި ޑްރަގް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު K(e)/DR/2016/0183 (18 ޖަނަވަރީ 2016) "މަސްތުވާތަކެތީގެ ތަޙުލީލު ރިޕޯޓް" ގައި ބަޔާންކުރާ ބަރުދަނު 9.8587 ގްރާމް އާއި ޑްރަގް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު K(e)/DR/2016/0184 (18 ޖަނަވަރީ 2016) "މަސްތުވާތަކެތީގެ ތަޙުލީލު ރިޕޯޓް" ގައި ބަޔާންކުރާ ބަރުދަނު 35.144 ގްރާމް

[61] މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ 136 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި މި ޤާނޫނުގެ 137 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)

މުޖުތަމަޢު ތަޢާރަފުވުމުގެ ފުރުޞަތު ކަނޑައެޅިގެން އޮތް، އޭނާގެ ހިއްސާވުމަކީ ހުރި މަސްއޫލިއްޔަތެއްކަމެވެ. އަދި އެކަށީ ހުރިކަން އާއިލާއަށް އެނގޭނެކަމާއި، އެކަށީ ހުރި އޭނާގެ ތަރުބިއްޔަތުދިނުމުގެ ދަރަޖައިކަމެވެ.

51. މި މައްސަލައިގައި ސިންގައި ހަރަކާތްތެރިވި ފުލުހުން އެކަމުން ދިޔައީ އާންމު ފަތުރުވެރިން ގަސްތުގައި ނުވަތަ ނަންބަރު 2 ގައި މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ފިޔަވަޅުތަކާމެދު ދިން މަޢުލޫމާތާއި ގުޅޭނެކަމެއް، އެކަމަކު ގަސްދުގައި ގޮތް އަދާކުރުމާ ތަޢާރަފުވެގެން ކަނޑައެޅުމާއި، އެއް ގޮތަކަށް ވީ ސާބިތުވެގެން އެ ކަމާހުރެ ގޮސް ހުކުމް އިޖުރާއަތް، އެއްބަސް ވެރިޔާ ނިމުމުން ހަރުދަނާކުރުމުން ނުހުށަހެޅުނުކަމާއި، އެކަމަކު ވަކިގޮތެއް ބެހޭ ބަންޑާރަނައިބުކޮށް ސިޔާސީ ހަރަކާތްތެރި ފުލުހުން ސަލާމަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދިފާޢު ހުށަހެޅުން އެދިފައެވެ.

52. މި މައްސަލައިގައި ފުރުން މަސްއޫލިއްޔަތު ފުދިގެން މުޖުތަމަޢު ތަޢާރުފު ހުރި ކާޖަރީގެ ބެލުމުން ކަނޑައެޅުމުން، މި ކާޖަރީ ކުއްލިން ހިފޭ ހުރި މުޖުތަމަޢު ތަޢާރުފުގެ ކުއްޔާ މަރުހަލާ ނަސީހަތްގެ ނަގާ ކަމެއްވެ، ފުދޭތީ އެކަމަކު ދިޔައިން، އެކަމުގައި (ގަސްދު ހުއްޓުމުގައި) މަރުހަލާ ނަސީހަތް ހުރި ކަމެއްވެ، އެބަޔަ ކުއްލިން ހިފޭ ހުރި މަރުހަލާ ނަސީހަތްގެ ނަގާގައިކަން އެބައިގެ ދިނުމަށް ފުރުޞަތު އެނގިލެވުނުކަމެއްވެ، އަދި މަރުހަލާ ނަސީހަތްދިނުމަށް އެއްބަސްވުމާއިކަން ސަލާމަތާއި ހަރަކާތް ހުށަހެޅުނުކަން އެނގެއެވެ.

53. ދިޔައީ ހައްޤުގެ ގޮތުގައި ހުށަހަޅަށް އަދާކުރި މަރުހަލާ ނަސީހަތްގެ ހުށަހެޅުމާއި އެބައި ހިފޭ ހުރި މަރުހަލާ ނަސީހަތްގެ ނަގާގައި ކަމެއްވެ، މަރުހަލާ ނަސީހަތް އެބައި ކުއްލިން ހިފޭ ހުރި ނަގާވެސް އެކަމުގައި އޮޅުނު މުޖުތަމަޢު ތަޢާރުފު ކަމެއްވެ، އެބައި ކުއްލިން ހަމަ ފެނުން އެކަމަކު މަރުހަލާ ނަސީހަތް ނަސީހަތްކަން މަރުހަލާ ނަސީހަތްގެ ހުށަހަޅަން އެނގުނީ، އެކަމަކު ފުދުނު ބަލައިން، ކާޖަރީގެ ވާހަކަ ގޮތުގައި މުޖުތަމަޢު ތަޢާރުފު ހުރިކަމެއްވެ، އެކަމަކު ފުރުން މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ކަމެއް ސަލާމަތް ގޮތުގެ ހުރި ހައްޤުގެ ކަމެއްވެ، މުޖުތަމަޢު ތަޢާރުފުގެ ވަ މައްޗަށް އެކަމުގެ ފުރުންނަށްހުރިއިން، އެ ކާޖަރީގެ އެނގުމަށްވާ ގޮތް ބަލައިގަތުމަށް، ކާޖަރީގައި ހުރި ކަމަށް ކަނޑައެޅިފައި އަދި ވާހަކަ ގޮތުގެ ފުރުސަތު ޖެހިލުއްވަން މަސްއޫލިއްޔަތު

ފެނިފައިވެއެވެ. އަދި މުޙައްމަދު [illegible] ހުރި ކޮޓަރީގެ ފާޚާނާގެ ތެރެއިންވެސް [illegible] [illegible] ހުރި ގިނަ އަދަދެއްގެ މަސްތުވާތަކެއްޗާއި ފެނިފައިވާކަން ހެކިންގެ ބަހުން އެނގެއެވެ.

54. އެ ކޮޓަރިއަށް ފުލުހުން ވަނީ [illegible] [illegible] [illegible]، އެއީ އެ ކޮޓަރީގެ ތެރެއިން [illegible] [illegible] [illegible] ހޯދުމަށް ފުލުހުންގެ ބަހުން އެނގޭތީ، މި [illegible] އެކަށީގެން [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު [illegible]، އެކަށީގެން މަސްތުވާތަކެތި ފެނި، އެކަށީގެން ނުވި [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] ފެނިފައިވާ [illegible] މި މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު [illegible] ނުހިމެނި، އެކަށީގެން މަސްތުވާތަކެތި ހުރި [illegible] މުޙައްމަދު [illegible] [illegible].

55. މުޙައްމަދު [illegible] ހުރި ކޮޓަރިން މަސްތުވާތަކެތި ފެނި، މި މަސްތުވާތަކެތި އެ ކޮޓަރިން [illegible] މުޙައްމަދު [illegible] [illegible]. މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެކަށީގެން މަސްތުވާތަކެތި ހުރި [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] ހުރި ކޮޓަރީގައި [illegible] ވީނަ އަދަދެއްގެ މަސްތުވާތަކެތި [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުރި [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

56. މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ ކޮޓަރި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ ކޮޓަރީގައި [illegible] މުޙައްމަދު [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] އެ ކޮޓަރީގެ [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]، މި [illegible] [illegible] މަސްތުވާތަކެތީގައި މުޙައްމަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

57. އެހެންކަމުން، މިނޫން ގޮތަކަށް މުޙައްމަދު މަޙްފޫޡުގެ ފަރާތުން ސާބިތުކުރެވިފައިވާ ހިނދަކު ބެލެވޭތީ،
މުޙައްމަދު މަޙްފޫޡް އެކަނި ހުރި ކޮޓަރިން، އަދި އެތެރެއިން ތަޅު އަޅުވާފައިވުމުން، އެނގެން [illegible]
އެކްސެސް ނެތް ކޮޓަރިއަކުން [illegible] [illegible] ހުރި [illegible] މުޙައްމަދު
މަޙްފޫޡުގެ [illegible] [illegible] ހުރި އެއްޗެއް ކަމުގައެވެ. އަދި [illegible] [illegible] ހުރީ
މުޙައްމަދު މަޙްފޫޡުގެ [illegible] [illegible] [illegible]، މިކަން މުޙައްމަދު މަޙްފޫޡަށް [illegible]
ނުވަތަ މިކަމުގެ knowledge ހުރި ކަމުގެ [illegible] ފުރިހަމަވާކަމުގައި [illegible] [illegible].

58. ޖުމްލަ 47.5319 ގައިވާ[62] [illegible] މުޙައްމަދު މަޙްފޫޡުގެ [illegible] [illegible] އިތުރުން، އެއާ
މުޙައްމަދު މަޙްފޫޡާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

59. ވީމާ، މި [illegible]، [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible]، މި މައްސަލައިގައި [illegible]
[illegible] [illegible] ޤާނޫނުގެ 105 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ [illegible]، މުޙައްމަދު މަޙްފޫޡުގެ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު މަޙްފޫޡުގެ
[illegible] ސާބިތުވެއެވެ.

60. މުޙައްމަދު މަޙްފޫޡުގެ [illegible] މި [illegible] ސާބިތުވާކަމަށް 10 އޮކްޓޫބަރު 2024 ގައި [illegible].
އަދި [illegible] [illegible] [illegible] ގަވާއިދުގެ[63] 137 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް
[illegible]، މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު މަޙްފޫޡް [illegible] ހުރި
[illegible] [illegible]، އަދި މުޙައްމަދު މަޙްފޫޡުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[62] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު K(e)/DR/2016/0181 (18 ޖަނަވަރީ 2016) "[illegible]" ގައި [illegible] ޖުމްލަ 2.5292 ގައި [illegible] ނަންބަރު K(e)/DR/2016/0183 (18 ޖަނަވަރީ 2016) "[illegible]" ގައި [illegible] ޖުމްލަ 9.5587 ގައި [illegible] ނަންބަރު K(e)/DR/2016/0184 (18 ޖަނަވަރީ 2016) "[illegible]" ގައި [illegible] ޖުމްލަ 35.144 ގައި

[63] ގަވާއިދު ނަންބަރު 2021-SC-REG-01

އަދަބެއްކަމުގައިވާތީ، އިސްތިއުނާފު [illegible] މައްސަލައިގެ ހުކުމް އިއްވަންދެން ނުވަތަ 10 އޮކްޓޫބަރު 2024 އިން ފެށިގެން 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް މުޙައްމަދު ރަށްދޫ ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްގެ [illegible] މި [illegible] ނަންބަރު 95-B8/CHT/2024/4329 (10 އޮކްޓޫބަރު 2024) ބަންދުކުރުމުގެ އަމުރުން އަމުރުކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި މި އަމުރުގައި މުޙައްމަދު ރަށްދޫއަކީ މިހާރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މޯލްޑިވްސް ކަރެކްޝަނަލް ސަރވިސްއާ ހަވާލުކުރުމަށް މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ މައްޗަށް އަމުރުކޮށްފައިވެއެވެ.

މުޙައްމަދު ރަށްދޫގެ މައްޗަށް ކަނޑައެޅުން އަދަބު

61. މަސްވެރިކަމާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 105 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން[64] [illegible] [illegible] ކުށްތަކުގައި ކަނޑައަޅައި، އެ ޤާނޫނުގެ (ހ)ގައި މި ކުށުގެ އަދަބަކީ، [illegible] [illegible] -/100,000ރ. (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ) އިން ފެށިގެން -/10,000,000ރ. (ދިހަމިލިއަން ރުފިޔާ) އާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރުން ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.

62. މުޙައްމަދު ރަށްދޫގެ މައްޗަށް އަދަބު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހިނދު، ދައުލަތުން ބުނެފައިވަނީ މި މައްސަލައިގައި ސާބިތުވެފައިވާގޮތުން ކަނޑައެޅުން ކުރަން ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އަދަބަކީ، [illegible] [illegible] -/100,000ރ. (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ) އިން ފެށިގެން -/10,000,000ރ. (ދިހަމިލިއަން ރުފިޔާ) އާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރެވޭނެއެވެ. ދައުލަތުން އެދުނީ އެ އަދަބު ކަނޑައަޅައި، މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] -/100,000ރ. (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ) އިން ޖޫރިމަނާކުރުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާތީ، މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވެސް [illegible] ޖޫރިމަނާ ކަނޑައަޅަން

---

[64] ޤާނޫނުގެ 103 ވަނަ މާއްދާ

[illegible] ކަމުގައި [illegible] ބުނެފައިވެއެވެ.[65] އަދި [illegible]، މުޙައްމަދު މަމްދޫޙް މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ބަންދުގައި ހުރި މުއްދަތު [illegible] މުއްދަތުގެ [illegible] އުނިކުރަންޖެހޭނެކަމަށެވެ.[66]

63. މުޙައްމަދު މަމްދޫޙްގެ [illegible] އެދިފައިވަނީ [illegible] ލުއި އަދަބެއް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށެވެ.

64. މުޙައްމަދު މަމްދޫޙްގެ ކުށުގެ ރިކޯޑު ސާފުކުރުމުން، ކުޑަކުދިންގެ ކޯޓުގައި ކުށުގެ ރިކޯޑު ޖެހިފައިވާކަމާއި[67] އަދި ޑްރަގް ކޯޓުގައި ކުށުގެ ރިކޯޑު ޖެހިފައިވާކަމާއި، މުޙައްމަދު މަމްދޫޙްގެ މައްސަލައަށް ޑްރަގް ކޯޓުގައި [illegible] ހިނގަމުންދާކަން[68] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 198-Q/95/2024/21 (20 ޖުލައި 2024) ސަރކިއުލަރ [illegible] މުޙައްމަދު މަމްދޫޙްގެ ކުށުގެ ރިކޯޑު [illegible].

65. އެހެންކަމުން، މި މައްސަލައިގައި މުޙައްމަދު މަމްދޫޙްގެ މައްޗަށް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ އަދަބަކީ މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ 105 ވަނަ މާއްދާގެ[69] (ނ)ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން މުޙައްމަދު މަމްދޫޙް [illegible] [illegible][70] -/100,000ރ (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ) އިން ޖޫރިމަނާކުރުން ކަމުގައި ފެނެއެވެ.

66. މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން މުޙައްމަދު މަމްދޫޙް [illegible] [illegible] 70 (ހަތްދިހަ) ދުވަސް [illegible].[71]

---

[65] [illegible] 10 [illegible] 2024ގެ [illegible].

[66] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 186 ވަނަ މާއްދާ

[67] [illegible] 220/JC/2006 [illegible] 06 ([illegible]) [illegible] 27 [illegible] 2006 [illegible] 70/JC/2006 [illegible] 12 ([illegible]) [illegible] 29 [illegible] 2006 [illegible].

[68] [illegible] 364/DC/2021 [illegible].

[69] ޤާނޫނުގެ 103 ވަނަ މާއްދާ

[70] މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނުގެ 190 ވަނަ މާއްދާ (ޤާނޫނުގެ 188 ވަނަ މާއްދާގެ) ގެ (ށ) ގައި "[illegible]" [illegible] 25 ([illegible]) [illegible].

[71] [illegible] "[illegible]" 171(LC2016/00174)D1(a)/PF/196/2016/1455 [illegible] "[illegible]"

މައްސަލަ ނިންމަން ފެންނަގޮތް

67. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 531/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށާއި، އަދި އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ޙަޤީޤަތްތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އެ ޤަޟިއްޔާއިން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ބަދަލުކުރަންޖެހޭކަމަށް މި މައްސަލަ ދިރާސާކުރެއްވި ހައިކޯޓުގައި ތިބި ފަނޑިޔާރުންގެ މައްޗަށް އިއްތިފާޤުވެވުނެވެ.

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލްގެ ރައުޔު

68. ފަނޑިޔާރު ޝުޖޫން މުޙައްމަދުގެ ރައުޔަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަމެވެ.

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރަޝީދު ހުސައިން ރައުޔު

69. ފަނޑިޔާރު ޝުޖޫން މުޙައްމަދުގެ ރައުޔަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަމެވެ.

ޙުކުމް

[illegible]، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވިދިޔަ ސަބަބުތައް އެފަދައިން ހުރުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 531/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އެ ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް ބާތިލްކޮށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 105 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) [illegible]، [illegible] ވ. [illegible]، މުޙައްމަދު [illegible] (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު A300193) ގެ މައްޗަށް ދައުލަތުން ކުރި [illegible] [illegible] ކުށުގެ ދަޢުވާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 51 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުވާތީ، އެ ކުށުގެ [illegible] [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެއްޗާބެހޭ ޤާނޫނު)ގެ 105 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ކުރުގެ އަދަބުގެ މުއްދަތުން މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން މުޙައްމަދު މަޙްފޫޒް ބަންދުގައި ހޭދަކޮށްފައިވާ މުއްދަތު އުނިކުރެވެން ޖެހޭނެކަން އަންގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 17/2011 (މަސްތުވާތަކެތީގެ ޤާނޫނު)ގެ 105 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ދަށުން މުޙައްމަދު މަޙްފޫޒް 100,000/-ރ. (އެއްލައްކަ ރުފިޔާ) އިން ޖޫރިމަނާކޮށް، މި ފައިސާ ވިއަދު 13 އޮކްޓޫބަރު 2024 އިން ފެށިގެން 12 (ބާރަ) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި މޯލްޑިވްސް އިންލެންޑް ރެވެނިއު އޮތޯރިޓީއަށް ދެއްކުމަށް މުޙައްމަދު މަޙްފޫޒަށް އަންގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މި މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ހުކުމްކުރީމެވެ.

[illegible]:

ފަނޑިޔާރު [illegible]

ފަނޑިޔާރު [illegible]
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު [illegible]